

Obstakels op het pad van tawbah

SHAIKH UL ISLAAM IBN TAYMIYYAH

(Uit het boek van At-Tawbah)

Vertaald door Taalib ibn Tyson al-Britaanie naar het Engels,

Vertaald door Um Sadjaad naar het Nederlands.

DOOR UM SADJAAD

Introductie

In de Naam van Allaah, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle

Alle lof en dank is aan Allaah, de Heer van de hemelen en de aarde en alles wat bestaat. De Heer van het universum, Die de beste beloning geeft aan degenen die Hem vrezen en groot verlies aan de overtreders. We prijzen Hem en smeken Hem om Zijn hulp en vergeving. We zoeken toevlucht bij Hem tegen het slechte in onszelf en het slechte in onze daden. Degene die door Allaah is geleid kan door niemand misleid worden en degene die misleid is door Allaah kan door niemand geleid worden. Ik getuig dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden, behalve Allaah Alleen. Verder getuig ik dat Muhammad -*salla-llaahu 'alaihi wa-sallam*- Zijn ware Profeet en Boodschapper is, de leider van de Boodschappers en leidraad van de gelovigen. Wij plaatsen al het vertrouwen in Allaah Alleen, Allaah is voldoende voor ons en Hij is de beste Helper. Er is geen kracht om het slechte te weerstaan behalve via Allaah, noch enige kracht om goed te doen behalve via Hem Alleen. Moge Allaah Zijn vrede en zegeningen aan de laatste Profeet Muhammad ﷺ schenken en aan zijn nobele en pure familie en aan al zijn nobele metgezellen en degenen die zijn voetstappen volgen tot aan de Dag des Oordeels. Allaah, de Verhevene zegt in soerah Aal-'Imraan 3: 102:

“O jullie die geloven, vrees Allaah vol ware godsvrees voor Hem, en sterf niet anders dan als moslims.”

En in soerah An-Nisaa’ 4: 1:

“O mensen, vrees jullie Heer Die jullie uit een enkele ziel schiep. En Die daaruit zijn echtgenote schiep en uit hen beiden vele mannen en vrouwen deed voort komen. En vrees Allaah in Wiens naam jullie elkaar (om hulp) vragen. En onderhoud de familiebanden. Voorwaar, Allaah is de Waker over jullie.”

“O jullie die geloven! Vrees Allaah en spreek (altijd) de waarheid. Hij zal jullie aansporen tot het verrichten van goede daden en jullie zonden vergeven. En wie Allaah en Zijn Boodschapper gehoorzaamt; waarlijk, die heeft een geweldige triomf behaald.”

Soerah Al-Ahzaab 33: 70-71

De meest waarachtige spraak is die van Allaahs Boek (de Qur’aan) en de beste leiding is die van Muhammad -*salla-llaaahu ‘alaihi wa-sallam*-. Het ergste kwaad zijn toevoegingen en iedere toevoeging (in religie) is een bid’ah en iedere bid’ah is een misleiding en iedere misleiding en iedere vorm van misleiding is in het vuur.

Onze missie: zuivering en welgemanierdheid

Het juiste islamitische geloof en de juiste islamitische daden dienen van Allaahs Boek en de soennah van Zijn Boodschapper ﷺ af te stammen en dienen geleid te worden door de kennis en het begrip van de sahaabah. (de metgezellen van de Profeet) Dit is het duidelijke pad van leiding dat Allaah voor de mensen heeft geschetst en dat leidt naar hun onmiddellijke en fundamentele succes en geluk. Helaas zijn de meeste moslims in verschillende mate van dit prachtige pad weg gegaan. Dus dient ieder serieus werk om de islam weer onder de moslims tot leven te brengen twee elementen te bevatten:

- 1) Zuivering: het proces om dit pad van belemmeringen en onduidelijkheden te zuiveren en mensen er naar toe te leiden.
- 2) Welgemanierdheid: het regelmatige, aanhoudende proces van mensen leren hoe op dit pad te leven en eraan trouw te blijven en zich aan haar bevelen te houden.

Deze twee elementen waren centraal in de Profeet’s ﷺ missie. In soerah Ad-Djumu’ah 62: 2 staat:

“Hij is Degene Die bij degenen die ongeletterd zijn een Boodschapper ﷺ uit hun midden zond, die hun Zijn verzen voordroeg, en die hen reinigde, en die hen het Boek en de Wijsheid onderwees, terwijl zij daarvoor in duidelijke dwaling verkeerden.”

Hierdoor realiseren we ons de noodzaak om aan het Nederlands sprekende publiek verantwoorde schrijfwerken aan te bieden die het begrip van islam verbeteren. Het presenteren hiervan omvat twee aspecten:

- 1) Gezuiverde islamitische leerstellingen.
- 2) Praktische leidraad om ze toe te passen.

Waarlijk, dit is de missie die we aannemen en dit schrijfwerk is een nederige stap in die richting.

1) Zuivering

Zuivering (of *'tasfiyah'*) is vereist met betrekking tot onze bronnen van islamitische kennis, ons geloof en onze praktijken.

a. Het zuiveren van onze bronnen van kennis

Overleveringen die vals aan de Profeet ﷺ of zijn metgezellen zijn toegeschreven mogen niet als bronnen van kennis of basis voor daden worden gebruikt. In feite behoren dit soort overleveringen tot de voornaamste oorzaken van het afwijken van de ware islam. Daarom is het zuiveren van onze kennis van de zwakke en bedachte overleveringen een essentiële taak die volledig in onze studie en ons onderwijs moet worden opgenomen. Rasuulullaah ﷺ prees degenen die er naar streven om de islamitische kennis te zuiveren toen hij zei:

“Deze kennis zal door de betrouwbare individuen van iedere generatie worden gedragen. Zij zullen er de wijzigingen van de extremisten, de leugens van de leugenaren en de verkeerde interpretaties van de arrogante uit weg halen.”

Al-Baihaaqie, Ibn 'Adiyy en anderen, overgeleverd door Abu Hurairah, Ibn Mas'ud en andere metgezellen. Hasan verklaard door shaikh al-Albaanie. (*'Mishkaat ul-masaabih'* nr. 239)

b. Ons geloof zuiveren

Het geloof van vele moslims is besmet met de misverstanden die van filosofische argumenten komen en onislamitische meningen. Daarom vraagt het nodige zuiveringsproces het zuiveren van ons geloof zodat het alleen gebaseerd is op betrouwbare teksten van de Qur'aan en de soennah en schoon is

van iedere vorm van shirk (iets of iemand naast Allaah plaatsen). Zo was het geloof van de sahaabah welke Allaah heeft geprezen in soerah Al-Baqarah 2: 137:

“Als zij dan geloven in het gelijke van waarin jullie geloven, dan volgen zij waarlijk de leiding.”

c. Onze daden zuiveren

Veel moslims mengen hun religieuze praktijken en daden van aanbidding met bid'ahs (toevoegingen) die niet door Allaah of Zijn Boodschapper ﷺ zijn goed gekeurd. Daarom is er een enorme inspanning nodig om de daden van aanbidding van de moslims zo te zuiveren dat ze zich aanpassen met betrouwbare teksten van de Qur'aan en de soennah, met het begrip en het praktiseren van de sahaabah en het verwerpen van bid'ahs. Dit is het enige acceptabele pad van leiding, zoals Allaah in soerah An-Nisaa' 4: 115 zegt:

“En wie de Boodschapper ﷺ tegenwerkt nadat de leiding hem duidelijk is geworden en een andere weg volgt dan die van de gelovigen: Wij laten hem (gaan naar) waarheen hij zich afgekeerd had en Wij zullen hem in de Hel binnen leiden. En dat is de slechtste bestemming!”

2) Welgemanierdheid

Welgemanierdheid (of 'tarbiyyah') is om ons geloof en onze daden op zuivere kennis te vestigen. Tarbiyyah gaat hand in hand met zuiveren.

a. Ware volgelingen van de eerste drie generaties metgezellen worden.

De bovenstaande discussie over het zuiveren van ons geloof en onze daden, dient te worden uitgebreid met het opvoeden van onszelf en onze gemeenschap volgens de zuivere leringen, waarbij we ernaar dienen te streven om ware volgelingen te worden van onze grote salaf; de sahaabah. In soerah At-Tawbah 9: 100 zegt Allaah:

“En de allereerste (moslims) van de muhaadjiroen (emigranten vanuit Makkah) en de Ansaar (bewoners van Madinah die de muhaadjiroen hielpen) en degenen die hen volgden in goede daden: Allaah heeft welbehagen met hen en zij hebben welbehagen met Hem. Hij heeft voor hen Tuinen (in het Paradijs) bereid waar onder door de rivieren stromen, zij zijn daarin eeuwig levenden. Dat is de geweldige overwinning.”

De sahaabah waren de vrome mensen die door Allaah werden gekozen om Zijn Profeet ﷺ te vergezellen. Dus zij verlieten de valse religie van hun voorvaders en vereenzelvigden zichzelf met de Profeet, leerden direct van hem en vestigden met hem de eerste en beste islamitische gemeenschap en droegen zijn leerstellingen nauwkeurig en volledig over aan andere mensen. Wanneer de moslims de sahaabah tot hun ware rolmodellen maken, zullen zij geneigd zijn om de waarheid onpartijdig te gaan zoeken en niet langer eigenwijs vast te houden aan vooringenomen sektes en wetscholen.

b. Het uitnodigen naar de zuivere religie

Een essentieel deel van het proces van welgemanierdheid is alle mensen -zowel moslims als niet-moslims- uit te nodigen naar de pure en onvervalste religie. Dit dient te gebeuren door goede voorbeelden te laten zien, onszelf met goede manieren te bekleden en waardevolle, effectieve en vriendelijke benaderingen te bewerkstellingen, welke van belang zijn vanwege de boodschap die we dragen. Allaah zegt in soerah Aal-'Imraan 3: 104:

“En laat er uit jullie een groep voort komen die uitnodigt tot het goede en oproept tot deugdelijkheid en (die) het verwerpelijke verbiedt, en zij zijn degenen die welslagend zijn.”

Hierbij helpen is een plicht voor iedere moslim volgens zijn/haar beste vermogen, zoals Allaah in soerah Al-Maa'idah 5: 2 beveelt:

“Ondersteun elkaar bij het goede (*'al birr'*) en taqwaa' en help elkaar niet in zonde en overtreding.”

Dit is de enige weg om Allaahs acceptatie te verkrijgen en geluk en succes te bereiken. Allaah zegt in soerah Al-'Asr 103: 1-3:

“Bij de tijd. Voorwaar, de mens lijdt zeker verlies. Behalve degenen die geloven en goede daden verrichten en elkaar aansporen tot de Waarheid en elkaar aansporen tot geduld.”

En dit is de manier om te midden van de gelovigen een ware en eerlijke compassie te vestigen die een sterke, verenigende oorzaak ten grondslag heeft. Allaah zegt in soerah Aal-'Imraan 3: 103:

“En houdt jullie allen stevig vast aan het touw (de godsdienst) van Allaah en wees niet verdeeld.”

c. De islamitische oplossing presenteren

Uitnodigen naar de waarheid houdt het vinden van realistische islamitische oplossingen voor veelomvattende problemen in. Er is geen twijfel dat Allaahs leiding de enige allesomvattende weg is voor het oplossen van problemen van de mensen zowel op individueel als maatschappelijk niveau. Allaah zegt in soerah Al-Maa'idah 5: 49:

“En oordeel (O Muhammad ﷺ) onder hen met wat Allaah neer gezonden heeft, en volg niet hun begeerten.”

Waarlijk, we zoeken Allaahs leiding en hulp en we smeken Hem om ons in staat te laten zijn om onszelf en onze gemeenschappen te zuiveren en op te voeden op een manier die Hem het meest tevreden stelt. Aamién.

De vertaling van het boek:

In soerah An-Nur 24: 31 staat:

“En keer jullie allen in berouw tot Allaah, o gelovigen. Hopelijk zullen jullie welslagen.”

Shaikh Ibn ‘Uthaymien zegt dat dit vers aantoont dat berouw een daad is die voor ieder volwassen en geestelijk gezond persoon verplicht is, vanwege het bevel in dit vers.

De shaikh wijst erop dat de meeste mensen woorden zeggen als: *“Yaa Allaah, aghfirlie,”* (*“O Allaah, vergeef mij”*), maar tegelijkertijd met een zonde of zonden doorgaan en weigeren om deze zonde op te geven. Diegenen zullen geen baat hebben bij deze vorm van tawbah en diegenen bespotten tegelijkertijd Allaah, de Meest Hoge. (*‘Sharh Riyaad us Saalihieh’* hoofdstuk 5, p. 62-63. Daarul Baseera)

Ibn ul Qayyim zegt:

“Dit vers dient ons te laten nadenken, want dit vers werd in Madinah neer gezonden, direct nadat de metgezellen waren geëmigreerd, nadat zij hun huizen, echtgenotes, kinderen en meest geliefde stad hadden verlaten en zelfs daarna beval Allaah hen om tawbah te verrichten. Ik zeg: Hoe zit het met degenen die zoals ons al deze dingen niet gedaan hebben (die de nobele metgezellen deden) en die lager in status zijn dan deze nobele metgezellen? Moeten wij niet de eersten zijn die berouw aan Allaah tonen?”

De biografie van de schrijver

Hij is Ahmad bin ‘Abdul-Haliem bin ‘Abdus Salaam bin ‘Abdullaah bin Abu Qasim Ibn Taymiyyah al-Harranie Taqie ad-Dien Abu al-‘Abbaas bin Shihaab ad-Dien. Hij werd in 661 H in Harran geboren, een oude stad op het Arabische schiereiland tussen Syrië en Iraq. Hij en zijn familie verhuisden naar Damascus vanwege de extreme krachten die de Tartars, die het land bezetten hadden geplaatst.

Ibn Taymiyyah kwam van een familie van geleerden; zijn vader en grootvader waren beiden geleerden en drie van zijn broers ook. Zijn leraren waren verbaasd over zijn intelligentie en krachtige geheugen en niveau van begrip. Het was zo goed dat hij op de jonge leeftijd van negentien jaar de toestemming kreeg om religieuze uitspraken te doen en op zijn tweeëntwintigste begon les te geven.

Ibn Taymiyyah voerde een strijd tegen de afgeweken sektes van zijn dagen. Hij weerlegde de Sie’ah, de mensen van theologische redekunst, zoals de Djahmiyyah, Mu’tazilah en Asha’irah.

Hij werd in meer dan een situatie gevangen genomen, omdat hij beschuldigd werd van het

toeschrijven van menselijke kenmerken aan iets. Hij werd opnieuw gevangen genomen toen hij een religieuze uitspraak had gedaan waarin hij het verbod om reizen te maken met als doel graven te bezoeken. Het was tijdens zijn gevangenschap dat hij overleed.

Zijn schrijfwerken waren heel overtuigend en gevuld met onweerlegbare argumenten uit de Qur'aan en de soennah. Hij was ook een mudjaahid (iemand die in oorlog vecht, om Allaah's Woord en wet in het land te verheffen).

Ibn ul Qayyim (een van zijn leerlingen) heeft van hem overgeleverd, dat hij (Ibn Taymiyah) zei, toen hem verteld werd dat hij door zijn vijanden gedood of gevangen zou worden:

“Als zij mij doden, zal het martelaarschap voor mij zijn. Als zij mij verdrijven, zal het emigratie voor mij zijn; als zij mij naar Cyprus verdrijven, zal ik de mensen ervan naar Allaah oproepen zodat zij mij beantwoorden. Als zij mij gevangen nemen, zal het een plek van aanbidding voor mij zijn.”

Ibn Taymiyyah stierf in het jaar 728H terwijl hij gevangen was. Kort voordat hij stierf werd zijn schrijfmateriaal weg genomen en een paar dagen voor zijn dood werd hij ziek.

Zijn begrafenis werd door een grote menigte mensen bijgewoond.

Al-Bazzar heeft over zijn begrafenis gezegd:

“Toen de mensen eenmaal van zijn dood hadden gehoord, was er geen enkele persoon die in Damascus verbleef die het gebed wou bijwonen en ertoe in staat was, zonder dat hij verscheen en ervoor aanwezig was. Als resultaat hiervan waren de markten in Damascus gesloten en werden alle zaken die met levensonderhoud te maken hadden stop gezet. Gouverneurs, hoofden, geleerden, juristen kwamen allemaal. Men zegt, volgens mijn weten, dat niemand van de menigte mensen faalde om te komen, behalve drie personen die bekend waren vanwege hun vijandschap tegenover Ibn Taymiyyah en dus scholen zij zich voor de mensen vanuit vrees voor hun levens.”

(‘Al-Bazzaar, p. 82-83)

Ibn Kathir heeft gezegd:

“Er waren zoveel mensen voor en achter en links en rechts van zijn djanaazah (in de begrafenisstoet). Niemand behalve Allaah kon hen tellen en toen riep iemand: “Dit is hoe de begrafenis van de a’iemma (de iemaams) van de soennah horen te zijn!” Hierop begonnen de mensen te huilen. Toen de oproep tot het dhohrgebed klonk, baden zij direct daarna, wat tegen de normale gewoonte was. Toen zij eenmaal met het gebed klaar waren, kwam de khaatieb (de spreker) naar buiten omdat degene die normaal gesproken de khaatieb was in Egypte was en hij leidde het gebed over Ibn Taymiyyah, toen drongen de mensen vanuit alle richtingen naar voren en verzamelden zich op de Al-Khayl-markt.”

(Ibn Kathir 14/ 138)

Zijn leerlingen

Hij had vele leerlingen gekregen en degenen die door hem beïnvloed waren zijn velen, tot sommige van zijn leerlingen behoren:

- Ibn ul Qayyim, de Tabieb ul quluub, (de dokter van de harten d. 751H),
- De grote iemaam Adh-Dhahabie, de schrijver van het grote boek 'Seerah Alamul Nubala' (d.748H),
- Ibn Kathir, de nobele Tafsiergeleerde (d. 774),
- Al-Mizzi, ook de schrijver van het boek 'Tahiebul Kamaal' (d. 742H),
- Al-Bazzar (d. 749H),
- Ibn Qaadie Al-Djabbal (d.771H)

Veel grote geleerden prezen hem enorm, Haafidh Ibn Haadjar zei in zijn biografie over hem:

"Hij overtrof zijn tijdgenoten in iedere leer. Je kon niet iemand zoals hem zien en zijn eigen ogen zagen niet iemand zoals hem zelf."

Al-Mizzi zei over hem: *"Ik heb niet de gelijken aan hem voor of na hem gezien."*
(*'Bahjatul Baitar'*, het leven van Ibn Taymiyyah 21)

Ibn Radjab zei over hem: *"Hij was uniek in zijn tijd met respect tot de kennis waar Allaah hem mee had gezegend."* (Ibn Radjab 2-387-392)

Ibn ul Qayyim zei over hem: *"Ik heb niemand gezien die een beter leven leidde dan de zijne."*
(*'Al-Wabil As Sayyib'* 69)

Ibn Kathir zei over hem: *"Het was zelden dat hij iets hoorde en het niet onthield."*
(*'Al-Bidaayah wan-Nihaaya'* 14-157)

Abu Hayaan al-Andalusie zei: *"Bij Allaah, mijn twee ogen hebben nooit eerder het gelijke van Ibn Taymiyyah gezien."* (*'Madjmoer atul Fataawa'* 18/ 76-121)

Zijn leraren

Ibn Taymiyyah studeerde onder een groot aantal geleerden en hij zelf benoemde een aantal van hen, zoals direct van hem is overgeleverd door iemaam Adh-Dhahabie. (*'Al Uqud ad-Durriyyah'* p. 3, *'Al-Kawakib ad-Durriyyah'*, p. 52) Zijn leraren omvatten eenenveertig mannelijke geleerden en vier vrouwelijke geleerden. Het gehele aantal aan geleerden waar hij zijn kennis van nam liep tot tweehonderd. Het volgende is een selectie van sommige van zijn leraren:

- Abu al-'Abbaas Ahmad ibn 'Abdudd-Daa'im-Maqdasie,
- Abu Nasr 'Abdul 'Aziez ibn 'Abdul-Mun'im,
- Abu Muhammad Ismaa'iel ibn Ibraahiem at-Tanookhie,
- Al-Mandjaa ibn 'Uhmaan at-Tanookhie ad-Dimashqie,
- Abu al-'Abbaas al-Mu'ammil ibn Muhammad al-Baalisie,

- Abu 'Abdullaah Muhammad ibn Abie Bakr ibn Sulaymaan al-Aamirie,
- Abu al-Faradj 'Abdur-Rahmaan ibn Sulaymaan al-Baghdadie.

Introductie van de vertaler

“Alle lof is aan Allaah, de Heer van de werelden en moge Zijn tevredenheid en zegeningen met Zijn laatste en definitieve nobele Profeet ﷺ zijn, met zijn metgezellen en met ieder die hen volgt in hun voetstappen. Ik dank Allaah, de Verhevene, zelfs al weet ik dat ik daarin tekort schiet, voor de mogelijkheid om deze korte, maar grootse verhandeling van de grote shaikh ul islaam over het onderwerp van berouw, te vertalen; een daad waarin wij allen tekort schieten. (behalve degene waar Allaah rahmah mee heeft)

Ik dacht dat het passend was (wetende dat ik tekort schiet in het vertalen van dit), om ons aan te moedigen en ons bewust te maken van de tijd waarin we leven. Tijden die we gewoonlijk nodig hebben om ons bewust te maken van de vele afleidingen die we tegen komen en die ons afleiden van het herdenken van het Hiernamaals en die ons afleiden van zaken die ons helpen om voortdurend het Hiernamaals te herdenken. Zonden zijn een van de voornaamste redenen die ons hebben afgeleid van het Hiernamaals en ook een gebrek aan berouw.

Denk daarom niet dat ik in de positie ben om de moslims te onderwijzen, nee! De herinnering is eerder ten eerste voor mijzelf en dan voor jullie. Het onderwerp: ‘Obstakels die iemand tegen houden om tawbah te verrichten’ is uit een van de hoofdstukken van Ibn Taymiyyah’s boek over tawbah (berouw) over genomen. Ik heb geprobeerd om zoveel mogelijk Arabisch toe te voegen als ik kon, voor degenen die het willen onthouden en alle voetnoten (*) zijn door mijzelf toegevoegd!

Dankzij de genade van Allaah, de Verhevene, vroeg ik onze shaikh; shaikh 'Alie al-Halabie over mijn vertrouwen op 'Al Djaamio 'Li Shu 'Abil Iemaan' door iemaam al-Baihaaqie, wat de nagekeken versie van 'Shu 'abbul 'Eemaan' is, die is nagekeken door 'Abdul Hamied, waarover hij (de shaikh) tegen mij zei: “Ja, vestig je hierop, en dat dit tot nu toe de beste nagekeken versie is van 'Shu 'abbul 'Eemaan' van iemaam al-Baihaaqie, dus ik prijs Allaah enorm dat ik deze nauwe band en relatie met de nobele shaikh 'Alie mag hebben.

Dus alle voetnoten (*) in deze verhandeling zijn met de toestemming van onze nobele geëerde shaikh door mij toegevoegd. Ik vraag Allaah, de Verhevene en Hoge om onze shaikh enorm te belonen en zijn positie zowel in dit leven als in het Hiernamaals te verhogen.

Ik dank Allaah en al degenen die mij hebben geholpen om dit klaar te maken ook enorm, zoals mijn broer Khalid Knight van de administratie van SalafiManhaj.com om deze verhandeling door te lezen en correcties aan te brengen en het kaft voor mij te ontwerpen en ik dank ook mijn dierbare en heel dichtbijzijnde geliefde broeder Dawood Stanley Soyza en 'Abdula Waite al 'Jamayki.

Ik vraag Allaah om deze verhandeling te zegenen en ik vraag Allaah bij Zijn Meest Schone Namen om dit een bewijs voor mij te laten zijn en niet tegen mij en ik vraag Allaah dat Hij dit tot een voordeel voor mijn broeders en zusters overal ter wereld laat zijn. Waarlijk, Hij heeft de kracht om alle dingen te doen.”

De taalkundige definitie van 'at-tawbah'*

*Voetnoot vertaler: Volgens *'The English Collins Concise Dictionary'* stamt het woord *'repentance'* van het Latijnse woord *'paenitere'*, wat *'to regret, be remorseful or be sorry'* betekent.

Dit komt overeen met wat Ibn Mundhir in zijn beroemde Arabische woordenboek: *'Lisaanul Arab'* zegt: *'Tawbah'* betekent terugkeren van een zonde en *'taa'bah'* betekent: *'berouw tonen over ongehoorzaamheid en terugkeren naar gehoorzaamheid.'*

'Lisaanul Arab', door Ibn Mundhir, p. 27, Daarul Kutubul Ilimiyah, Beirut

Degene die berouw zoekt, neemt afstand van een bepaalde zaak. Het betekent ook terugkeren van een bepaalde daad. De islamitische religieuze definitie van *'at-tawbah'* is: *'De daad van terugkeren van ongehoorzaamheid aan Allaah, de Meest Hoge, naar Zijn gehoorzaamheid.'*

De geleerden hebben gezegd dat de daad van berouw tonen verplicht is voor iedere zonde die verricht is. Er zijn drie voorwaarden wanneer de daad van ongehoorzaamheid tussen de dienaar en Allaah, de Meest Hoge, is verschenen en niet verbonden is met de rechten van een ander persoon:

- 1)De eerste voorwaarde: De persoon gaat niet door met de daad van ongehoorzaamheid.
- 2)De tweede voorwaarde: De persoon heeft spijt van zijn daad.
- 3)De derde voorwaarde: De persoon beslist om nooit meer naar die daad terug te keren.

*Eigenlijk zijn er zes voorwaarden zoals shaikh Ibn 'Uthaymien heeft gezegd in zijn uitleg van *'Riyaadh us Saalihien'*. De extra voorwaarden zijn ten eerste:

- 1)Eerlijkheid,
- 2)Dat berouw verricht wordt binnen de tijd waarin het wordt geaccepteerd wordt, en dat is voordat de ziel de keel bereikt en tot slot:
- 3) Dat het berouw verricht wordt voordat de zon in het Westen opkomt.

'Riyaadh us Saalihien', hoofdstuk van berouw, p. 57-61, Daarul Basiera

Als een van deze drie voorwaarden niet wordt vervuld, is de daad van at-tawbah niet echt werkelijk. En als de daad van ongehoorzaamheid met een persoon te maken heeft, verschijnt er een vierde voorwaarde:

- 4)De vierde voorwaarde; De persoon is verplicht om zichzelf kwijt te schelden van het slachtoffer en de rechten van de ander terug te geven. De persoon moet berouw voor zijn zonden verrichten.

Als de persoon berouw verricht voor een deel ervan, wordt volgens de ulama (geleerden) zijn tawbah voor die zonden als correct beschouwd.

*Ibn Radjab zei over berouw: *“Dat als een persoon berouw toont aan Allaah en echt de voorwaarden van tawbah nakomt, Allaah zeker dit berouw van hem zal accepteren (inshaa ‘Allaah) op dezelfde manier waarop Hij van een ongelovige accepteert dat hij islam omarmt. Dit is de mening van de meerderheid van de geleerden en Ibn ‘Abdul Barr geeft zelfs sommige aanwijzingen dat het een punt van idjmaa’ (overeenstemming) is.”*

Hoe dan ook, dat wat hij blijft doen, blijft met hem totdat hij berouw toont voor die zonde.

Taalib ibn Tyson al-Britaanie, Jordanië, Ammaan, 27 augustus 2007

Obstakels die iemand tegen houden om berouw te verrichten

*Shaikh Ibn ‘Uthaymien zegt: *“Sommige zaken die een persoon tegen zonden beschermen; en hem helpen om op afstand ervan te blijven en er niet in te vallen, zijn:*

- 1) Kennis van het gevaar (van de zonden),
- 2) Waar zij naartoe leiden,
- 3) Hun slechte gevolgen en
- 4) hun extreme schade. (*‘Fath al-Bariyyah’*, p. 65)

Tot de zaken die iemand tegenhouden om tawbah (berouw) te verrichten, behoren: weinig zorg dragen voor de zonden die iemand verricht. En de zonden waar iemand in valt als onbelangrijk zien, denken dat men er geen berouw voor hoeft te verrichten en ze zien als iets waar een lichte bestraffing voor is. Dit is een teken dat iemand misleid is en we vragen Allaah om gezondheid en sterkte. Anas رضي الله عنه heeft gezegd:

“Jullie geven toe aan (slechte) daden die voor jullie minder belangrijk zijn dan een haar, terwijl wij ze in de tijd van de Boodschapper ﷺ als grote, vernietigende zonden beschouwden.”
Sahieh Al-Bukhaarie 6492

Shaikh ‘Utahymien heeft gezegd dat Anas ibn Maalik رضي الله عنه (een grote metgezel van de Profeet ﷺ) negentig jaar na de dood van de heilige Profeet ﷺ leefde en de toestand van de mensen veranderde enorm. De muslimoen werden zwakker en begonnen neer te kijken op veel hatelijke daden die de metgezellen van de Profeet ﷺ als grote vernietigende zonden beschouwden, zoals het laten van het gezamenlijke gebed in de masjid, bedriegen en liegen etc. dus hoe zwakker de muslimoen werden, hoe meer zij hun zonden als onbelangrijk gingen beschouwen, hoe meer zij laks werden in hun verplichte daden vanwege de zwakte van iemaan (geloof). *‘Sharh Riyaad us Saalihien’*, v. 1, p. 338

Als gevolg hiervan is het niet passend voor degene die in Allaah en Zijn Boodschapper ﷺ gelooft om de zonde die hij verricht te ondermijnen, hij dient ze eerder als iets groots te beschouwen. Dit zal hem ertoe in staat stellen om berouw te tonen en spijt te hebben van de zonde die hij heeft begaan. Al-Awzaa'ie was gewend om te zeggen:

“De grote zonden zijn de zonden die iemand verricht en waar hij vervolgens over denkt dat ze onbelangrijk zijn en hij onderschat ze.”

En hij was ook gewend om te zeggen:

“Als iemand met een zonde doorgaat, is dit een teken dat diegene het als een kleine zonde ziet.”
Al-Baihaaqie in: ‘Al-Djaamio Li Shu ‘Abil ‘Eemaan’, vol. 9, p. 350, de overleveringsketen van de overlevering is goed en degenen die het hebben overgeleverd zijn betrouwbaar

Ibn ‘Abbaas رضي الله عنه zei:

“Iedere zonde waar iemand mee door gaat, is een grote zonde en de zonde waar iemand berouw voor verricht is geen grote zonde.”

Al-Baihaaqie in ‘Al-Djaamio Li Shu ‘Abil ‘Eemaan’, vol. 9, p. 349, degenen die het hebben overgeleverd zijn allemaal betrouwbaar

Fudayl bin ‘Iyaadh رضي الله عنه heeft gezegd:

“Hoe erg iemand een zonde onderschat, hangt af van hoe groot het bij Allaah is en iedere zonde die men als een grote, vernietigende zonde ziet, zal bij Allaah een kleine zonde zijn.”

Al-Baihaaqie in ‘Al-Djaamio Li Shu ‘Abil ‘Eemaan’, vol. 5, p. 428, de overleveringsketen is betrouwbaar

Oorzaken die ertoe leiden dat iemand zijn zonden onderschat

- Zwak begrip van Allaah's grote Kracht en Heerschappij.
- Achteloos zijn wat Allaah en Zijn bestraffing betreft.
- Zwakke iemaan (geloof) en gebrek aan taqwa' (bewustzijn) voor Allaah.
- Een ziek en corrupt hart hebben.
- Iemand's zonde vergeten en gebrek aan tawbah (berouw).

As'arie zei:

“Ware tawbah is niet het vergeten van je zonden en tot de wegen die tot vernietiging leiden, behoort dat iemand zijn zonden vergeet.”

Al-Baihaaqie in 'Al-Djaamio Li Shu 'Abil 'Eemaan', vol. 9, p. 407, de overleveringsketen is betrouwbaar

Bielaal ibn Sa'ied heeft gezegd:

"Kijk naar geen een zonde als onbelangrijk; kijk eerder naar de grootsheid van Degene Die je niet gehoorzaamt."

Al-Baihaaqie in 'Al-Djaamio Li Shu 'Abil 'Eemaan', vol. 9, p. 352, de overleveringsketen is betrouwbaar

En:

"En dit is het verschil tussen een ware gelovige en een zwakke zondaar.

De ware gelovige kijkt naar zijn zonden alsof zij een berg zijn die boven op hem valt.

Maar de zwakke zondaar kijkt naar zijn zonden alsof zij een vlieg zijn op zijn neus en hij wuift ze weg met zijn hand."

Sahieh Al-Bukhaarie, zie ook Ibn ul-Qayyim zijn 'Al-Djawaabul Khaafee'

Als de dienaar daarom zijn zonden onderschat en ze als onbelangrijk ziet, zal hij nooit spijt hebben van de zonden die hij verricht. Want als een persoon de ernst van zijn zonde inziet, dienen drie overdenkingen te verschijnen: ten eerste dient hij de grootsheid van de zaak te erkennen. Ten tweede dient hij zich de grootsheid van Degene Die het bevel geeft te realiseren en Wie hij ongehoorzaam is. En ten derde dient hij te geloven dat hij ter verantwoording zal worden geroepen voor wat hij aan goeds of slechts heeft verricht.

(Ibn ul-Qayyim in 'Mudaarijus Saalikeen', vol. 1, p. 203)

Veel verwachtingen hebben

Yahyaa ibn Mu'aadh heeft gezegd:

"Tot de dingen die de mensen tegenhouden om tawbah te verrichten behoort het hebben van teveel verwachtingen."

'The dispraise of al hawwaa (verlangens)' door Ibn ul-Qayyim, vol 1, p. 216-217

Shaytaan streeft er altijd naar om de gelovige te ontmoedigen door tegen hem te zeggen:

"Neem je tijd wat dit betreft, waarom die haast; je hebt alle tijd van de wereld!"

Hierdoor misleidt shaytaan en zorgt ervoor dat de persoon en de dienaar aarzelt en sterft terwijl hij zonden begaat.

('Tablees Iblees' p. 486, door Ibn Djawzie)

Allaah, de Meest Hoge, zegt in de Qur'aan, in soerah Al-Hadied 57: 14:

“Zij (de huichelaars) roepen tot hen (de gelovigen): “Waren wij niet met jullie?”

Zij zeggen: “Welzeker, maar jullie brachten jezelf in verzoeking en jullie wachtten en jullie twijfelden en de ijdele wensen hebben jullie misleid, tot de beschikking van Allaah plaats vond. En de verleider (shaytaan) heeft jullie van Allaah weggeleid.”

Ibn 'Abbaas zegt over dit vers: **“maar jullie brachten jezelf in verzoeking”:**
“dit betekent: met je verlangens.”

Allaah zegt in verband met tawbah: **“en de ijdele wensen hebben jullie misleid”:**
“wat betekent: jullie aarzelden met betrekking tot vrome daden.”

“tot de beschikking van Allaah plaats vond” dit betekent: “totdat de dood jullie nam.”

“En de verleider (shaytaan) heeft jullie van Allaah weggeleid.” betekent: shaytaan.”

Al-Baihaaqie in 'Al-Djaamio Li Shu 'Abil 'Eemaan', vol. 9, p. 419, deze overlevering van Ibn 'Abbaas is 'Da'ief Djiddan' (heel zwak). Zie: Ibn Hibbaan zijn 'Kietaabul Theqaat', vol. 8, p. 98 & 'Al Djarh wal Tahdeel', vol. 3, p. 1, door Ibn Abie Haatim ar-Raa'zie

Ibn ul-Qayyim zei:

“Daarom dient de standvastige, oprechte gelovige goed gebruik te maken van zijn tijd en niet te aarzelen en zich af te keren van het leiden van een leven van verlangens, hoop en zoveel toekomst verwachtingen. Sommige van de Salaf waren gewend te zeggen:

“Wees moe van uitstel en altijd dingen laten, want waarlijk, het is iets van de shaytaan en zijn troepen.”

Dus dit is het voorbeeld van de standvastige gelovige die een leven leeft waarbij hij zijn verwachtingen en hoop minimaal maakt. Zijn voorbeeld is dat van een groep reizigers die op reis zijn en zij bereiken een stad om te verblijven en nemen alleen datgene wat zij nodig hebben en gaan dan door naar de volgende bestemming. Dit is de ware beschrijving van de (echte) gelovige in deze wereld. Hij gaat alleen voorbij, dus hij neemt alleen wat hij nodig heeft voor zijn reis en heeft geen tijd om veel uit te stellen en iedere kans die op zijn weg komt te vertragen.”

'Tablees Iblies', p. 486, door Ibn Djawzie

Altijd vasthouden aan de rahmah van Allaah

Abu 'Alie Ru'dhabaanie heeft gezegd:

“Een van de dingen waar velen door worden misleid is alleen steunen op de rahmah van Allaah. Door dit zo te doen, laten zij het verrichten van tawbah achterwege, vanwege het feit dat zij geloven

dat Allaah altijd rahmah met hen zal hebben.”

‘The dispraise of Al Hawaa (verlangens)’, van Ibn Djawzie, vol. 1, p. 187

Dus de ergste van de mensen zijn degenen die hun zonden niet als iets groots zien en die hierdoor misleid zijn, gelovend dat Allaah hen zal vergeven, of zij nou berouw tonen of niet.

‘Umar ibn Thar’ra heeft gezegd:

“O mensen, die zichzelf onrecht aandoen door hun Heer ongehoorzaam te zijn, wees niet misleid door te geloven dat Allaah altijd vol rahmah voor jullie zal zijn; heb niet een dergelijk waanidee, want Allaah zegt in soerah Zukruuf 43: 55:

“Toen zij Onze woede hadden opgewekt bestrafden Wij hen en verdrongen Wij hen allen.”

Ibn ul Qayyim zegt:

“O jullie die misleid zijn door te geloven dat Allaah altijd vol rahmah is, shaytaan werd voor altijd vervloekt en verdreven van dat waar hij zich in bevond vanwege het simpele bewijs om neer te buigen. Wat was Adam zijn zonde? Was het niet een kleine zonde? Was het een grote zonde? Werd Adam door zijn zonde niet uit de Tuin verdreven naar de aarde? Was het niet vanwege een kleine hap voedsel? Toont dat niet aan dat een kleine zonde iemand voor altijd kan vernietigen? Zo was het geval met Iblies (de duivel)!”

‘Al Fawaa’id’ p. 90, door Ibn ul Qayyim

Denk daarom niet dat je alleen vanwege een zonde die je verricht niet naar het hellevuur kunt gaan, want Allaah zegt in soerah Ash-Shams 91: 15:

“En Hij vreesde de gevolgen daarvan niet.”

Ging een vrouw niet naar het hellevuur om hoe zij haar kat behandelde? Het is overgeleverd dat de Boodschapper zei:

“Een vrouw werd gestraft in de hel vanwege de kat die zij had opgesloten tot het stierf. Zij gaf het geen voedsel te eten of water te drinken toen het niet was opgesloten, noch bevrijdde zij het, zodat het gedierte van de aarde kon eten.”

Sahieh Al-Bukhaarie 6/ 254 en Sahieh Muslim 2242

*Shaikh Ibn 'Uthaymien zegt over deze hadieth: *“Dat het een bewijs is dat het is toegestaan om een huisdier te houden, maar onder voorwaarde dat iemand het voedt en goed verzorgt. Dit (deze hadieth) toont ook aan dat het een grote zonde is om dieren slecht te behandelen en dat een zonde die men als onbelangrijk beschouwt, de reden kan zijn dat iemand het hellevuur binnen treedt. Als deze hadieth aantoont dat een vrouw gestraft werd voor de slechte behandeling van een kat, wat zal dan het geval zijn van degene die altijd wreed en onderdrukkend was tegenover mensen?”*

'Riyaad us Saalihien', hadiethnr. 1600, vol. 4, p. 224-225

*Onze nobele shaikh Saliem al-Hilalie zegt over deze hadieth: *“Een persoon kan (in het hellevuur) gestraft worden voor een zonde die hij als onbelangrijk beschouwt.”*

'Sharh Riyaad us Saalihien', hadiethnr. 1600, vol.3, p. 114

Iemand kan een enkel woord uiten en hierdoor diep in het hellevuur worden gegooid.

In een hadieth in Sahieh Al-Bukhaarie 11/ 265-266 en Sahieh Muslim 2988 staat:

“Een persoon uit gedachteloos (zonder na te denken of het goed is of slecht) een woord en als resultaat zal hij dieper in het vuur van de hel neer vallen dan de afstand tussen het oosten en het westen.”

*Shaikh Ibn 'Uthaymien heeft over deze hadieth gezegd (dat het aantoont) dat het voor een persoon verplicht is om over de informatie die hij over iemand hoort te weten te komen (het vast te stellen) om geen misleide informatie mede te delen. En als de persoon een dergelijke daad verrichtte, kan hij het risico lopen om dieper in het hellevuur te belanden dan de afstand tussen het oosten en het westen, wat inderdaad heel diep is. Deze hadieth toont ook aan dat het 'a must' is voor iemand die wil spreken om eerst na te denken voordat hij gaat spreken.

'Riyaad us Saalihien', hadiethnr. 1514, vol. 4, p.86-87

*Onze nobele shaikh Saliem al-Hilalie zegt over deze hadieth: *“Deze hadieth is een duidelijk bewijs dat de dienaar altijd dient na te denken, en datgene te overpeinzen waar hij over wil spreken en als er voordeel zit in datgene wat hij wil zeggen, laat hem dan spreken en als er geen voordeel in zit, laat hem er dan van afzien.”*

'Sharh Riyaad us Saalihien', hadiethnr. 1514, vol.3, p. 10

Achteloosheid

Een van de grootste redenen waarom iemand in zonden terecht komt, is vanwege zorgeloosheid; achteloos zijn tegenover Allaah en achteloos zijn over Zijn bestraffing.

Iemand die bezig is met deze twee zaken, zal een leven vol ellende en vernietiging leiden.

De enige weg waarmee iemand zichzelf kan bevrijden van het achteloos zijn tegenover Allaah is om herinnerd te worden aan wat Allaah in soerah Adh-Dhaariyaat 51: 55 zegt:

“En vermaan; want voorwaar, de vermaning baat de gelovigen.”

Muhammad ibn Yuunus heeft gezegd:

“We waren met Za’hier Albaanie toen een man tegen hem zei:

“Adviseer ons, O Abu ‘Abdur-Rahmaan!” Hij antwoordde hen: “Wees bezorgd over de toestand waarin je zult sterven en dat je niet sterft in een toestand van nalatigheid.”

Al-Baihaaqie in ‘Shu ‘Abbul ‘Eemaan’, vol. 5, p. 448. De overleveringsketen is goed

Denken dat Allaah iemands tawbah niet zal accepteren

*Onze nobele shaikh Husayn al-Awaayishah heeft gezegd:

“Er is geen twijfel dat vergeving zoeken bij Allaah en groot effect heeft in het zuiveren en verfijnen van het hart, evenals het vermeerderen van kracht en stevigheid van de ziel.

Hoe meer waarachtig een persoon is in het zoeken naar vergeving, hoe meer khushuu’ (nederigheid) iemand voelt en hoe meer het hart verzacht.”

‘Engelse versie van ‘Weeping out of fear of Allaah.’ P. 46

Allaah, de Meest Hoge, zegt in de Qur’aan in soerah Az-Zoemar 39: 53:

“Zeg: “O mijn dienaren die buitensporig zijn tegenover zichzelf, wanhoop niet aan de rahmah van Allaah. Voorwaar, Allaah vergeeft alle zonden. Voorwaar, Hij is de Vergevensgezinde, de Meest Barmhartige.”

Daarom is het niet passend voor een ware gelovige om zichzelf van berouw te distantiëren.

Wanhoop niet en denk niet dat Allaah jouw tawbah niet zal accepteren. Dit is geen teken van een ware gelovige en dit leidt naar vernietiging. Waarlijk, Allaah is de Meest Barmhartige,

Die altijd Zijn berouw tonende dienaren vergeeft en niemand wanhoopt aan de rahmah van Allaah, behalve het ongelovige volk. Wat iemand bevolen is om te doen, is in alle zaken een goede opinie over Allaah te hebben, zelfs in de laatste momenten van zijn leven. (zie wat het hebben van een goede opinie betreft, verder in het boek van Ibn Abie Dunya: ‘Ihsaanul Thun Bil’laah’)

Nu’maan ibn Bashier heeft over de uitspraak van Allaah in soerah Al-Baqarah 2: 195 gezegd:

“En stort jullie niet door eigen toedoen in de ondergang.”

“Als iemand van jullie een zonde begaat, dient hij zichzelf niet in vernietiging te gooien door te zeggen: “Allaah zal mij niet vergeven.” Hij dient Allaah eerder om vergeving te vragen, want Allaah vergeeft alle zonden.”

Een man vroeg Baraa' ibn Hazm eens: “O Abu Ammaar, de uitspraak van Allaah in soerah Al-Baqarah 2: 190:

“En strijdt op de Weg van Allaah tegen degenen die tegen jullie strijden en overtreedt niet.”

“Verwijst dit naar een man die zichzelf in vernietiging gooit door zijn vijanden te ontmoeten en met hen te vechten totdat zij hem doden?” Nu'maan antwoordde: “Nee, dit is niet wat er bedoeld wordt. Wat eerder bedoeld wordt is dat iemand een zonde begaat en dan zegt: “Allaah zal mij niet vergeven.”

Al-Baihaaqie in ‘Shu’abbul ‘Eemaan’, vol. 5, p. 407. **Deze overlevering van Baraa' ibn Hazm heeft een onbekende overleveraar in zijn keten, (dus het wordt als een zwakke hadieth beschouwd).**

Voor verdere verwijzing, zie: ‘Al Djaamio Li Shu’Abil ‘Eemaan.’

Denken dat iemand veilig is vanwege zijn vele goede daden

De dienaar is misleid vanwege het feit dat hij denkt dat hij vanwege de vele vrome daden die hij heeft verricht, gered zal worden, ongeacht de soort zonden die hij begaat. Dus hij begrijpt uit de uitspraak van Allaah, de Meest Verhevene in soerah Hoed 11: 114:

“Waarlijk, de goede daden verwijderen de slechte daden.”

Daarom geeft hij het verrichten van tawbah geheel op. Ibn Awn heeft gezegd:

“Steun niet slechts op jouw vele daden, want je weet niet of Allaah ze wel of niet zal accepteren. Denk niet dat je veilig bent vanwege het feit dat je tawbah hebt verricht, want is er een garantie dat Allaah jouw tawbah zal accepteren? Jouw daden zijn verborgen voor jou en je weet niet wat Allaah met ze doet; misschien zullen zij (jouw daden) bij de succesvolle worden opgeschreven, of misschien bij de verlorene, die veroordeeld zijn voor het vuur.”

Al-Baihaaqie in: ‘Al Djaamio Li Shu ‘Abil ‘Eemaan’, vol. 9, p. 428. **Deze overlevering van Ibn Awn is zwak ('da'ief).** Zie ook: Ibn Haadjar zijn ‘Al Djarhu wal Tahdeel’, vol. 2, p. 283-282 en Ibn Hibbaan zijn ‘At-Thiq Qaat’, vol. 8, p. 129

Ik smeeek Allaah om dit werk tot een van de zaken te laten behoren die mijn weegschaal zwaarder zullen maken met goede daden en dat dit werk tot een van mijn ‘sadaqaat djaariyah’ mag behoren, wanneer ik straks in mijn graf lig.

***Ik vraag Allaah om al onze daden zuiver voor Zijn Aangezicht te maken,
overeenkomstig aan Zijn welbehagen, aamien.***

Soebh'aanaka 'Ilaahoemma wa bieh'amdieka,

Ash-hadoe allaa iellaha iellaa ant,

Astaghfieroeka wa atoeboe ielayk.

